

Bydgoszcz,   grudnia 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO – POMORSKI

WPS.VIII.431.27.2018

Pan

████████████████████

Wójt Gminy Pruszcz

ul. Główna 33

86-120 Pruszcz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w związku z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.), w Urzędzie Gminy Pruszcz, ul. Główna 33, 86-120 Pruszcz, w dniach od 19 do 22 października 2018 r. przeprowadzona została kontrola, w trybie zwykłym dotycząca realizacji ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r. poz. 1851 ze zm.) przez:

- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy – kierownika zespołu kontrolnego, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr 681/18 z dnia 16 października 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- ██████████ – starszego inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr 682/18 z dnia 16 października 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie Upoważnienia

do kontroli Nr 683/18 z dnia 16 października 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,

[Dowód akta kontroli, str. 20-22]

Zakres kontroli obejmował:

- prawidłowość przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczych w okresie zasiłkowym 2016/2017,
- wykorzystanie dotacji na koszty obsługi zadania wraz z wdrożeniem ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Okres objęty kontrolą: od 17 lutego 2016 r. do 30 września 2017 r.

Na podstawie art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi organ właściwy. Organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu realizacji świadczenia wychowawczego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

W związku z Zarządzeniem nr 205/2016 podjętym w dniu 2 czerwca 2016 r. przez Wójta Gminy Pruszcz, Referat Świadczeń Rodzinnych w Urzędzie Gminy Pruszcz został wyznaczony do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, co jest zgodne z art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Zespół kontrolny stwierdził brak zapisu w Regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy w Pruszczu dotyczącego realizacji zadań z zakresu świadczeń wychowawczych od dnia wejścia w życie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci do dnia 1 czerwca 2016 r.

Pani ██████████ – Sekretarz Gminy Pruszcz podała w złożonych w dniu 22 października 2018 r. wyjaśnieniach, iż „... z dniem 01 kwietnia 2016 r. tj. wejścia w życie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci nie zaktualizowano zapisów Regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy w Pruszczu. W wyniku samokontroli regulamin został zaktualizowany Zarządzeniem nr 433/2018 Wójta Gminy Pruszcz z dnia 01 lutego 2018 r.”.

Zarządzenie nr 205/2016 wprowadza jedynie zapis dotyczący znakowania spraw z zakresu świadczeń wychowawczych. Dopiero Zarządzenie nr 433/2018 z dnia 1 lutego 2018

dostosowuje Regulamin Urzędu Gminy Pruszcz dotyczący zakresu zadań do stanu prawnego i wprowadza stanowiska do obsługi świadczeń wychowawczych 2 etaty (w tym każdy etat podzielony na ½ etatu – obsługa funduszu alimentacyjnego, ½ etatu sprawy przeciwdziałania alkoholizmowi) oraz dokonuje podziału zadań i kompetencji Referatu Świadczeń Rodzinnych w zakresie zadań dotyczących świadczeń wychowawczych.

[Dowód akta kontroli, str.163-174a]

Decyzje administracyjne w okresie zasiłkowym 2016/2017 poddane kontroli wydawane były z upoważnienia Wójta Gminy Pruszcz i podpisywane przez osoby posiadające aktualne i kompletne do tego upoważnienia, jednocześnie posiadające stosowną delegację do prowadzenia postępowań administracyjnych w przedmiotowym zakresie.

Zarządzeniem nr 183/2016 Wójta Gminy Pruszcz z dnia 31.03.2016 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa, Pani ██████████ (pracownik Referatu Świadczeń Rodzinnych) oraz Zarządzeniem nr 163/2016 Wójta Gminy Pruszcz z dnia 29.02.2016 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa, Pani ██████████ (pracownik Referatu Świadczeń Rodzinnych) zostały upoważnione do prowadzenia postępowań w imieniu Wójta Gminy w zakresie świadczenia wychowawczego wynikającego z Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z wyjątkiem wydawania decyzji administracyjnych. Zarządzeniem nr 162/2016 Wójta Gminy Pruszcz z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie udzielania pełnomocnictwa Pani ██████████ (Kierownik Referatu Świadczeń Rodzinnych) została upoważniona do prowadzenia postępowań w imieniu Wójta Gminy wraz z wydawaniem decyzji administracyjnych w sprawie świadczenia wychowawczego wynikającego z Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Z wyjaśnień Pani Kierownik Referatu Świadczeń Rodzinnych w Urzędzie Gminy w Pruszczu wynika, iż „...w okresie wzmożonej pracy dotyczącej przyjmowania wniosków oraz wydawania decyzji dodatkowo do referatu oddelegowana jest osoba będąca na stażu. Stażysta zajmuje się rejestracją wniosków, wysyłką wszelkiej korespondencji, układaniem dokumentów ...”.

[Dowód akta kontroli, str.154-161,162a]

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ustalenia uprawnień do przyznawanych świadczeń wychowawczych. Decyzje administracyjne zawierały wymagane przepisami prawa pouczenia o możliwości i trybie odwoławczym, a także sformułowanie o konieczności

informowania o wszelkich zmianach mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

[Dowód akta kontroli, str. 181-182]

Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

Wojewoda Kujawsko-Pomorski decyzjami przyznał w 2016 r. Gminie Pruszcz na realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących wsparcia rodzin w ramach Programu *Rodzina 500+* kwotę **5.086.800,00 zł**, z czego wydatkowano kwotę 5.086.431,70 zł.

Na podstawie comiesięcznych sprawozdań finansowych z realizacji budżetu Wojewoda przekazał Gminie Pruszcz dotacje w kwocie 5.086.800,00 zł, z czego na początku roku 2017 zwrot niewykorzystanych środków wyniósł **368,30 zł** (zwrotu dokonano 17 stycznia 2017 r.) Zwrotu dokonano w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.). Prezentowane dane w sprawozdaniu pn.: „Realizacja Programu *Rodzina 500+* w 2018 roku (stan na koniec grudnia)” są zgodne z obrotami konta 852 85211 3110 i sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r.

[Dowód akta kontroli, str.39-44, 280-291]

2. Specyfikacja wydatkowanej dotacji

Paragraf	Nazwa	Kwota w zł
3110	Świadczenia społeczne	4.984.695,70
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	38.370,42
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	6.800,40
4120	Składki na Fundusz Pracy	989,26
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	1.000,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	18.760,43
4260	Zakup energii	500,00
4300	Zakup usług pozostałych	26.309,90

4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	721,00
4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	6.000,00
4410	Delegacje służbowe krajowe	80,91
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1.139,88
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1.063,80
Razem	X	5.086.431,70

[Dowód akta kontroli, str.280-282]

Na podstawie dowodów księgowych ustalono, że szkolenia dotyczące pracowników Pani [REDAKTOWANE] oraz Pani [REDAKTOWANE] związane były z realizacją Ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Tematem szkolenia było „Świadczenie Wychowawcze 500 plus” – nowa ustawa.

[Dowód akta kontroli, str.210-235]

Zgodnie z art. 52 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci koszty obsługi realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w 2016 r. wyniosły 2% otrzymanej dotacji w wysokości 5.086.800,00 zł na świadczenie wychowawcze, tj. 101.736,00 zł.

[Dowód akta kontroli, str.8-235]

3. Dotacje na wdrożenie ustawy

Stwierdzono, że dotacja na wdrożenie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, przyznana decyzją Wojewody wyniosła **18.917,00** zł. Środki na wdrożenie ustawy w wyżej wymienionej kwocie zostały przeznaczone na zakup m.in. wyposażenia stanowisk pracy, materiałów biurowych, licencji oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych oraz szkoleń, co przedstawia tabela.

L.P.	Nr dokumentu księgowego	Kwota z dokumentu w zł (wartość faktury)	Środki z 500 plus	§ zgodnie z opisem z analityki kont	§ zgodnie z dokumentem	Opis wydatków zgodnie z fakturą
1.	F/RA/98/2016	520,00	520,00	§4210	§4210	Druki
2.	F/305/2016	2002,21	2002,21	§4210	§4210	Zestaw komputerowy
3.	f/05883/2016/0146	67,49	67,49	§4210	§4210	Czajnik
4.	f/429/2016/8968	1214,00	1214,00	§4210	§4210	Krzeseła
5.	f/6	210,00	210,00	§4210	§4210	Firana

6.	f/16-FVS/1271	44,16	44,16	§4210	§4210	Pieczątka
7.	f/42/020/2016	1316,10	1316,10	§4210	§4210	Urządzenie wielofunkcyjne
8.	f/1950/B/04	478,89	256,76	§4210	§4210	Papier ksero
9.	f/5/2016	7921,20	7921,20	§4300	§4300	Wykonanie: szaf, biurek, blatów, komody
10.	f/315/2016	811,80	811,80	§4300	§4300	Wykonanie rolet tkaninowych
11.	f/DSFA/FY16/04	266,09	266,09	§4300	§4300	Zwiększona ilość użytkowników w ramach licencji na Oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych i FA
12.	f/16/03/0274	1895,84	1894,84	§4300	§4300	Licencja na Oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych
13.	f/2/04/2016	2000,00	125,38	§4300	§4300	Usługa malarska na program 500+
14.	f/481/02/2016	778,00 64,40 64,40 37,40 37,40	778,00 64,40 64,40 37,40 37,40	§4700	§4700	Szkolenia (bilety, delegacje, oświadczenia)
15.	Lista płac Nr 75 za miesiąc marzec 2016 r.	656,45 112,84 16,08	656,45 112,84 16,08	§4010 §4110	§4010 §4110 §4120	Wynagrodzenie - Kinga Jaszowska, składki emerytalne, składki rentowe, składki wypadkowe
16.	Lista płac – umowa zlecenie	500,00	500,00	§4170	§4170	Umowa zlecenie
		21.014,75	18.917,00			

Na podstawie opisów faktur zespół kontrolny uznał, iż różnica w wysokości 2.097,75 zł pomiędzy kwotą z faktur a kwotą wydatków na wdrożenie Programu 500+, wynika z zaksięgowania na rozdziale 75023§4300 i §4210 oraz w ramach 2% kosztów obsługi.

[Dowód akta kontroli, str.8-11, 210-279a]

4. Ocena losowo wybranych akt świadczeniobiorców

Szczegółowe badanie próby 30 wniosków (Ł.B., A.B., L.B., K.B., A.Cz., K.D., P.G., M.G., M.K., A.K., D.K., P.K., E.K., Ż.L., W.Ł., D.M., M.O., K.P., A.P., K.P., L.R., M.R., M.S., A.S., M.Sz., B.Ś., D.W., A.W., J.W.) – otrzymujących świadczenie w okresie od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w ramach Programu Rodzina 500 + wykazało, że formularze wniosków o ustalenie uprawnień do świadczenia wychowawczego były kompletne i zgodne ze wzorami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego

2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2016 r. poz. 214 ze zm.), w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2017 r. poz. 1465).

[Dowód akta kontroli, str. 175-180,203]

W dniu 15 października 2018 r. pismem znak: WPS.VIII.431.27.2018 zespół kontrolny zwrócił się z zapytaniem o liczbę wydanych decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych w okresie zasiłkowym 2016/2017, w tym decyzji przyznających, odmownych oraz przyznających świadczenia w formie rzeczowej.

W odpowiedzi na ww. pismo Kierownik Referatu Świadczeń Rodzinnych w Urzędzie Gminy w Pruszczu wyjaśniła, iż w okresie zasiłkowym 2016/2017 zostało wydanych **999 decyzji administracyjnych** w sprawie świadczeń wychowawczych, w tym:

- decyzje przyznające prawo do świadczenia wychowawczego - 905,
- decyzje odmawiające prawa do świadczenia wychowawczego - 28,
- decyzje zmieniające świadczenia w związku ze zmianą sytuacji w rodzinie – 66,
- decyzje w sprawie przekazania świadczenia w formie rzeczowej – 0.

[Dowód akta kontroli, str. 6-7, 162]

Wydawanie decyzji administracyjnych w okresie zasiłkowym 2016/2017 określających uprawnienie do świadczeń wychowawczych oraz ich pierwsze wypłaty następowały w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tj. w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia złożenia wniosku z prawidłowo wypełnionymi dokumentami. Średni czas upływający pomiędzy dniem złożenia wniosku, a pierwszą wypłatą świadczenia wyniósł **26 dni**.

[Dowód akta kontroli, str.202a-203]

Podstawa prawna decyzji administracyjnych winna cechować się zwięzłą i przejrzystą regulacją prawną, tzn. wskazać zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji.

W decyzjach administracyjnych dotyczących uprawnień na okres zasiłkowy 2016/2017 podlegających analizie przez zespół kontrolny stwierdzono wskazywanie w podstawie prawnej również przepisów prawa dotyczących uzasadnienia faktycznego przyznania

uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz pouczenia o przysługującym prawie do wniesienia odwołania od decyzji.

[Dowód akta kontroli, str. 185-186]

Wyплаты świadczeń wychowawczych należnych za grudzień 2016 r. dokonano zgodnie z apelem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2016 r. przed Świątami Bożego Narodzenia, wypłacona została 15 grudnia 2016 r.

[Dowód akta kontroli, str. 162]

W jednym przypadku w badanej próbie 30 akt dotyczących wnioskodawców pobierających świadczenie wychowawcze zespół kontrolny stwierdził brak wszczęcia postępowania administracyjnego z urzędu w sprawie zmiany wysokości świadczeń na skutek zmiany sytuacji rodziny co jest niezgodne z art. 61 § 1 i § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2017 r. poz. 1257 z późn. zm).

Decyzją administracyjną nr ŚR.8256.101.2016 z dnia 12.04.2016 r. organ przyznał świadczenie wychowawcze dla Pani Ż.L. na pierwsze i drugie dziecko od 1.04.2016 r. do 30.09.2017 r. w kwocie 500 zł na dziecko. W trakcie trwania okresu, na który zostało ustalone prawo do świadczenia wychowawczego, w październiku 2016 r., nastąpiło uzyskanie przez Panią Ż.L. dochodu. Matka dzieci podjęła zatrudnienie. Decyzją administracyjną nr Ś.R.8256.104.1.2016 z dnia 12.10.2017 r. uchylono decyzję nr ŚR.8256.101.2016 z dnia 12.04.2016 r. w części przyznania świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko, natomiast pozostałe dane decyzji pozostały bez zmian.

W związku z powyższym zespół kontrolerów poprosił o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji.

Z uzyskanej odpowiedzi wynika, iż „...wnioskodawczyni przedłożyła zaświadczenie o zarobkach za miesiąc wrzesień 2016 r. w kwocie 2114,71 zł oraz wystosowała oświadczenie, w którym prosi o uchylenie świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko w związku z przekroczeniem dochodu. Złożone oświadczenie pod odpowiedzialnością karną organ potraktował jako wniosek ze zmianą sytuacji życiowej. Strona wyraziła tym samym zgodę na zmianę decyzji pierwotnej. Zgodnie z art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji

publicznej, który ją wydał lub przez organ wyższego stopnia, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchynieniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. Wobec powyższego organ nie miał obowiązku wszczęcia postępowania administracyjnego.” Zespół kontrolny przyjął wyjaśnienia jednostki kontrolowanej.

[Dowód akta kontroli, str.184-197]

5. Weryfikacja wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów

Jednostka dokonywała weryfikacji wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów przed wydaniem decyzji przyznającej uprawnienia do świadczeń wychowawczych stosownie do wytycznych MRPiPS.

Wyjaśnienia w tym zakresie złożyła p. [REDAKTED] - Kierownik Referatu Świadczeń Rodziny w Urzędzie Gminy w Pruszczu: *...„Organ weryfikował wszystkich świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów przed wydaniem decyzji przyznającej w sprawie przyznania prawa do świadczenia wychowawczego...”*.

[Dowód akta kontroli, str. 162]

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność ocenia się: pozytywnie z uchybieniami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności)¹.

Kontrolę wpisano do książki kontroli nr 3/2018.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia do kontroli.

---

¹ Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli realizowanych przez pracowników Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

W Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie dokonano żadnych sprostowań/ skreśleń/ uzupełnień.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu [REDAKTOR] – Wójtowi Gminy Pruszcz podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości, a w szczególności:

- dokonywanie zmian w Regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy w Pruszczu celem aktualizacji zadań z zakresu spraw realizowanych przez jednostkę,
- prowadzenia właściwego postępowania administracyjnego, umożliwiającego stronie czynny udział w każdym stadium postępowania poprzez wszczynanie postępowań zgodnie art. 61 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2017 r. poz. 1257 z późn. zm.),
- uwzględnianie w podstawie prawnej decyzji administracyjnej zwięzłej i przejrzystej regulacji prawnej, tj. wskazanie zastosowania w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji, zgodnie z art. 107 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pana w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.